

Lustīgu līgošanu!

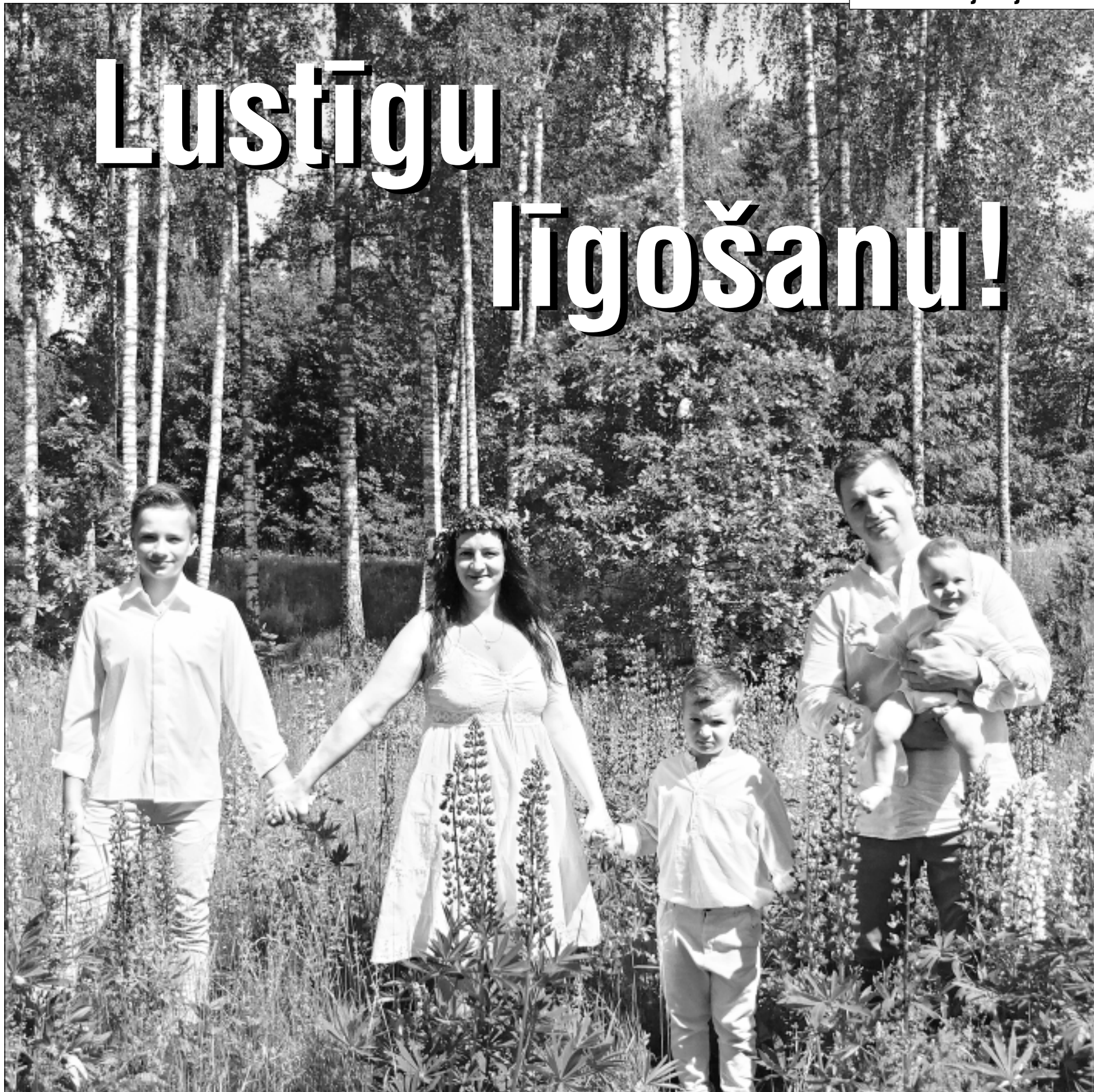

Foto - no personīgā arhīva

Šī gada Jāņu svinības būs kā nekad – bez publiskas līgošanas visas nakts garumā un bez daudzām citām gadu garumā ierastām lietām, jo lielu svītru tam visam pāri pārvilkusi pandēmija. Taču labā ziņa tā, ka svētki tāpat būs – ar līgodziesmām, tradicionālajiem Jāņu uguns kuriem, pļavu ziedu vainagiem, kas rotās skaistās ligotājas.

Kā katru gadu, arī šogad Līgo dienai gatavojas balveniešu Līgas un Arta Ušacku ģimene (foto), kuri vasaru pavada savās lauku mājās Lazdukalna pagasta bijušajā Silenieku skolā. Līga atzīst, viņai Līgo svētki ir otri mīļākie svētki pēc Ziemassvētkiem. Līga pie sava vārda tikusi tā: kad padomju laikos, svinot Līgo svētkus, deju apli bija jāliek sieviete, vārdā Lūda, mamma nolēmusi, ja kādreiz būs meita, tā noteikti būs Līga. Toties tagad, kad gadu desmitiem aktīvi jāgatavojas šo svētku svinībām, mamma smeļ, ka labāk tomēr būtu izvēlējusies citu vārdu! "Jau daudzus gadus pie mums uz Sileniekiem Jāņos sabrauc arī ligotāji no Rīgas. Sākumā visi bijām jauni un brīvi, pakāpeniski veidojās ģimenes, dzima bērni, un nu jau mēs mācām Līgo tradīcijas saviem bērniem - Leo, kuram ir 12 gadi, sešus gadus jaunajam Hugo un Otto, kuram ir astoņi mēneši," stāsta Līga.

Vecās Silenieku skolas pagalmā Līgo dienas priekšvakarā pārvēršas līdz nepazīšanai – to rotā meijas, Līgo virtenes un pļavu ziedi. Neiztrūkstošā svinību sastāvdaļa ir arī tradicionālais ugunskurs stabā, ko iedez brīdī, kad riet saule, un, protams, filmas "Limuzīns Jāņu nakts krāsā" skatīšanās. Līga atzīst, ka šogad visiem Līgo svētki būs citādāki, nekā ierasts, bet varbūt tas nemaz nav tik slikti, – prāto balveniete. "Kur vēl foršāk sēdēt pie ugunskura, dziedāt dziesmas un vienkārši pabūt kopā, ja ne savā ģimenē kopā ar pašiem tuvākajiem un mīļākajiem? Izbaudīsim šo maģisko svētku burvību un vienkārši būsim viens otram!" vēl Līga Moroza-Ušacka.

Kārtīgas saimnieces goda lieta

Ņem kapli, un nezāļu nebūs

Pirmsjāņu nedēļā iegādījusies lietus peldēm bagāta, arī ļoti silta, un daba raisa savu vareno spēku. Arī nezāles ceļ galvu un vairojas uz nebēdu. Taču kārtīgām saimniecēm laika apstākļi nav šķērslis, lai atrastu laiku un sakoptu gan puķu dobes, gan sīpolu vai burkānu vagas. Par to "Vaduguns" pārliecinājās, ciemojoties Viļakas novada Medņevas pagastā. Galvenais jautājums šoreiz – ar kādiem paņēmieniem apkaro nezāles un kas šajā darbā vislabāk palīdz?

Nevajag iespringt

SKAIDRĪTES ŠAICĀNES zaļo augu dobes un glītais zāliens pamanāms pa gabalu. Sakņu dārzs arī netālu, bet vagu gali spīguļo ūdenī. Nezāļu apkarošana tur varētu sākties pēc kādas saulainākas dienas, kad liekais mitrums būs pazudis. Skaidrīte nebēdā, jo nezāles bijušas, ir un būs, galvenais - atrast laiku to ravēšanai. Par lielākajām ienaidniecēm, kas nemitīgi uzbrūk viņas dārzam, Skaidrīte nodēvē balandu, virzu, usnes, vārpatu un kaut kādu amerikāņu zāli platām lapām, kas savu lielāko varenumu izrādot rudens pusē. Viņa teic, ka ar to cīnoties vai viss pagasts. "Esmu visu smuki izravējusi, bet pēc laika skatos, tā amerikāniete atkal sacēlusi galvu un bojā visu dārzu," nosaka saimniece. Viņas galvenie ieroči cīņā ar nezālēm ir ļoti vienkārši - divas pašas rokas un "Fiskara" firmas dārza instrumenti. Skaidrīte iegādājusies tieši tādus, jo sen pārliecinājusies, ka tie patiešām ir ļoti labi darbariki. Dakšas, šķiet, vai pašas izcilā nezāļu saknes, lai gan pēc laika tas jādara atkal. Dobes un sakņu vagas saimniece *neaizlaiž*. Tas nozīmē, ka ļoti regulāri sakņu dārzā rindstarpas vispirms apstrādā ar frēzi, pēc tam izravē vagu vidiņus, pie reizes paretinot burkānus vai bietes. Izravētās nezāles uzreiz liek spainī un pēc tam nes laukā no dārza. Ķīmisko nezāļu apkarošanas līdzekļus Skaidrīte nekad nav izmantojusi un pat negrasās to darīt.

Jāpieskata visu laiku

"Ķiršu mājas" bieži uzņem ciemiņus, jo to saimnieki ir bezgala viesmīlīgi. Te prieks vērot vides dizaina ainavas, kur dabas radītais prasmīgi papildināts ar cilvēka izdomu. Pat lietainais laiks nav traucējis visu sakopt tā, lai nebūtu kur pa istam iespraukties nezālēm. Te saimnieko ANITAS UPĪTES un viņas meitas ģimenes. Jautāta par ravēšanu, Anita atklāj sen zināmo, proti, lielākais palīgs ir un paliek kaplis un rokas. Viņu sētā pastāv zināms darbu dalījums. Meitas Marinas atbildībā ir puķu un košumaugu platības, bet Anita rūpējas par sakņu dārzu. "Kad ieraugām, ka nezāles jau pamatīgi pacēlušas galvu un pašām paliek kauns, tad ejam ravēt," teic Anita. Nezāļu aktivitāte gan mainās – vasaras otrajā pusē tās paliek neuzbāzīgākas, un tad arī ravētājām mazāk darba, taču tik un tā dārzs jāpieskata visu laiku. Šajā sētā saimniecēm netiekamākās ir usnes. Tās prot arī dzelt un turklāt sevi aizsargā ar garām saknēm, kas pēc laika atkal lien uz augšu. Līdzīgi dara arī pienenes. Šīs nezāles apkaro ar parocīgu durkli. Cīņa ar balandu vai virzu, uzskata Anita, gan nav grūta, tās viegli raujas ārā. Ķīmisko līdzekļu pielietojumu viņa nespēj pat iztēloties – nekas tamlīdzīgs nav darīts.

Foto - M.Sprudzāne

Paspējusi izravēt! Medņevas pagasta centrā ir mazdārziņi, kur vietējie audzē sakņaugus un puķes. Apbrīnas vērts ir Valentīnas Duļbinskas roku darbs. Tīras no nezālēm ir visas pagārās vagas, sastādītas ar dažādiem azaida galdam nepieciešamiem sakņaugiem, kuriem pa vidu zaļo arī asteres, gladiolas un citas puķes. Abās pusēs savu mazdārziņu viņa norobežojusi ar dālijām. Pie dārziņa vējā skaisti ligojas baltās margrietiņas.

Foto - M.Sprudzāne

Savam un citu priekam. Skaistās vides ainavas ar Anitas Upītes līdzdalību top kopš 90-tajiem gadiem. Mājas priekšpusē sen vairs nav sakņu dārza un sējumu platības, tur tagad zaļais paklājs, košumaugi un puķes. Sakoptā vidē patīkami arī svētkus svinēt, un Jāņos te būs jauka pasēdēšana kopā ar savējiem.

Foto - M.Sprudzāne

Vai visam jābūt perfekti izravētam? Skaidrītes Šaicānes uzskats: "Nezāles man uz nerviem nekrīt, taču apzinos, ka saimnieces goda lieta ir savas puķes un sakņu dārzu turēt kārtīgu. Ja man būtu piecas vai sešas vadziņas, tad var runāt par perfektumu, bet mums ir vairāki sakņu lauki, trīs siltumnīcas, lielas puķu dobes, zāliens, teritorija aiz mājas... Laukos ir plašums. Protams, bērni atbrauc palīgā, bet tas notiek laiku pa laikam. Nevajag iespringt."

Foto - M.Sprudzāne

Skaisti zied. Arī gārša prot skaisti uzziēdēt. Patiesībā tā ir spītīga un neuzveicama daudzgadīgā nezāle, kas prot ievīties starp puķu saknēm un pēc tam smeļ par dārzkopju nespēju to uzveikt. Taču gāršas lapiņas pavasarī un sakneņus rudenī iesaka ievākt un lietot kā ārstniecības augu.

Ticēt vai nē?

Jāņu naktī kailam jāizvērtās rasā, tad visu mūžu būs skaists un vesels.

Tās ir dabas veltes cilvēkiem

Ko par šī ticējuma patiesumu domā ģimenes ārste SVETLANA SEMJONOVA?

-Domāju, ka zinātniska pamatojuma šādam ticējumam nav. Taču jau kopš seniem laikiem cilvēki ir ticējuši un uzskatījuši, ka vasaras saulgriežu laiks ir īpašs. Tad daba ir pašā pilnbriedā un cilvēks it kā saplūst ar to. Rasu uzskatīja par īpaši dziedniecisku, un cilvēki to izmantoja ūdens peldēm un piekopa rāsas peldes. 21. un 22.jūnijs ir gada enerģētiski spēcīgākās dienas, un izmantot šo dienu enerģiju ir pozitīvi. Kāpēc gan nepamēģināt arī šodien to darīt? Es pati rasā speciāli gan neesmu mērcējusies, taču brīst pa lielu rasu pašā Jāņu rītā man nācies ne reizi vien. Vasaras saulgriežu ticējumus uzskata par pagāniskiem, bet tie nav aizmirsti, cilvēki tādus zina un izmanto. Tur nav nekā slikta. Ūdens, peldes, pirts, jāņuzāles, rasa... tās ir dabas veltes cilvēkam. Vasara ir labākais laiks to visu izmantot.

Reportāža

Vieta, kur pierobežā saule aust

15.jūnijā Valsts prezidenta Egila Levita ciemošanās laikā Baltinavā pavadīja daudzas augstas amatpersonas. Tāpat neizpalika dāvanas un, šķiet, cerības, kā arī neatbildēti un noklusēti jautājumi...

Ko, ja būtu iespējams, jautātu prezidentam? Baltinavas novada vidusskolas audzēknes Dagnija, Annija, Aivita un Inese nepacietīgi gaidīja Valsts prezidenta ierašanos Masļenku traģēdijas 80.gadadienas atceres pasākumā, kas iekavējās par pusstundu. Taujātas, ko jautātu prezidentam, ja būtu iespējams, jaunietes aši atbildēja: "Vai ar prezidentu kopā varēs nobildēties?"

Īpaša vieta. Baltinavas novada domes priekšsēdētāja Sarmīte Tabore, uzrunājot klātesošos, atgādināja, ka Baltinavas novads atrodas pašā pierobežā: "Mēs, baltinavieši, apzināmies šo īpašo vietu un milzīgo atbildību. Baltinavas novads ir Latvijas, Eiropas Savienības

sākums. Pie mums pirmajiem aust saule un iet savu ikdienas ceļu. Šī vieta ir mūsu lepnums, šī vieta ir mūsu pienākums un atbildība par savu Dzimteni!"

Aicina pieminēt varoņus.

Aizsardzības ministrijas pārstāvis, ģenerālleitnants Raimonds Graube pavēstīja, ka runā ministra vārdā, kurš šobrīd tiek ar Baltijas valstu kolēģiem, lai mazinātu šādu traģēdijas atkārtošanās iespējamību: "Bet mēs šodien nākam, nevis lai sērotu, bet pieminētu un godinātu varoņus, jo viņi izslēdza iespējamību spekulēt vēsturi."

Vēsturisks notikums. Aizkulisēs klātesošie mēloja, vai prezidents atbraucis atvadīties no mazākā novada Latvijā, kuru pēc plānotās novadu reformas pievienos Balvu novadam. Jāsecina, ka atceres pasākumā publiski par šo tēmu neizskanēja ne vārds. "Patiesi, šādā pasākumā par to nebūtu pieklājīgi runāt," atzina kāds Baltinavā pazīstams cilvēks piebilstot, ka prezidentu vēlāk vajadzēja aizvest pie kāda zemnieka, nevis uz paraugsaimniecību.

Gatavi stāties preti kā pirmie. Valsts Robežsardzes priekšnieks, ģenerālis Guntis Pujāts nešaubās, ka 1940.gada 15.jūnijā uzsākās Latvijas okupācija: "42 cilvēku likteņi tika sagrauti 15.jūnijā. Vēlāk aritmētiskā progresijā šis skaits 42 atkārtojas - 42 125 Latvijas iedzīvotājus izsūtīja 1949.gadā... Brīnums, Dievs un

latviešu spītība ļāva mums atgūt neatkarību 1990.gadā... Kā 1940.gadā, tā arī šobrīd robežsardze strādā līdzīgi: divi robežsargi - uz zaļās robežas, divi - apsardzības nodaļā. Šodien ar ieročiem rokās stāvam Latvijas sardzē un, ja būs nepieciešams, kritiskā brīdī mēs būsīsim pirmie, kas stāsies preti, kas pamanīs pārkāpēju. Robežsargi ir tie, kuri stāv agrinās brīdināšanas sardzē, dienu un nakti sargā Latvijas robežu."

Lai nav merkantīlas intereses! Iekšlietu ministrs Sandis Ģirģens atgādināja, ka mīlestību pret Dzimteni apliecina nevis ar vārdiem, bet ar darbiem: "Var skaisti runāt, var sist krūtīs roku, kulaku, nēsāt karodziņu pie krūtīm, bet tam nav nekāda svara, ja sirdī ir melna tumsa un merkantīlas intereses."

Uzdāvina saullēktu. Prāvests Staņislavs Prikulis prezidenta kungam uzdāvināja fotogrāfiju ar saullēktu pie Baltinavas Romas katoļu baznīcas. Viņš ir pārliecināts, ka mūsdienu ļaudim ir drošības sajūta, redzot robežsargus uz ceļa un robežsardzes torni: "Ir robežsardzes torni. Tāpat ir baznīcas tornis Baltinavā, kur ik dienu notiek garīgā cīņa. Tornī ir tie, kas liecina par to, ka mums jābūt nomodā..."

Par ko sapņoja Līga? Līga Slišāne atklāja, ka pirms divām nedēļām sapņojusi, ka Baltinavā ieradīsies prezidents: "Piepildījās! Viņš ir apbrīnojams, gudrs un garīgs cilvēks." Lūgta atklāt, ko uzdāvināja prezidentam, Līga neslēpa, ka tā bija novadnieka Pētera Keiša grāmata.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Ticēt vai nē?

Jāņu naktī ap pusnakts laiku jāskatās caur grēdzenu ūdens glāzē. Tad varot līgavaiņa seju redzēt.

Brīnumi notiks tad, kad tiem noticēsīm!

SANTA KULEŠA, Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļas vadītājas vietniece: -Neapšaubāmi, Jāņu nakts ir brīnumu nakts, tai piemīt īpaša burvība un spēks. Jau kopš seniem laikiem ļaudis runā, ka Jāņu naktī neprecētās meitas ūdens atspulgā varot topošā līgavaiņa seju ieraudzīt. Ja nu meita vēlas sev puisī pieburt, tad recepte ir vienkārša – jāatrod jāņtārpiņš un jāieliek iecerētajam puisim kabatā, tad viņš šo meiteni iemilēs. Bet galvenais likums – meitām jāiet Jāņu nakti līgot, jo, ja gulēs Jāņu nakti, mūžam vīra nedabūs! Ticēt vai nē, tas lai paliek katra paša ziņā. Vai tad var teikt, ka ticējums ir blēņas, kamēr tas nav pašam pārbaudīts? Ikvienam no mums noteikti ir kāda sava iemīļotākā Jāņu nakts tradīcija – kāpēc gan tā nevarētu būt zīlēšana? Lai arī dzīvojam laikā, kurā visu gribas izmērīt un izteikt skaitļos, varbūt reizi gadā, varbūt pat tikai reizi mūžā ir vērts arī kādu no daudzajiem senču ticējumiem izmēģināt? Ja ne citādi, tad vienmēr uz šo nodarbi var paskatīties kā uz vasaras saulgriežu mistēriju, rotaļu vai spēli. Ne velti ir teiciens, ka brīnumi notiks tad, kad tiem noticēsīm. Novēlu ikvienam piedzīvot Jāņu nakts brīnumu un pēc svētkiem sagaidīt daudz laimīgu pāru pie mums, dzimtsarakstu nodaļā!

Vasaras saulgriežos

Manas kleitas un svārki nav pelnījuši *tupēt* skapī

Foto - Z. Logina

Televīzija savas skatītājas šopavasara aicināja ļauties vasarai, emocijām, skaistajam un izbaudīt saulaino gadalaiku visā tā krāšņumā - aizvadīt 30 dienas kleitās vai svārkos. Piedalīties konkursā piekrita arī Balvu Novada muzeja izstāžu kuratore DACE TEILĀNE.

Drosmīgajām būs sarūpēts sievišķīgs pārsteigums – viena no akcijas dalībniecēm tiks pie Latvijas slavenās modes mākslinieces Indras Salcevičas īpaši uzvarētājai darinātas kleitas. Kad no rīta apvilkt skaistais ietērs jeb smukā kleita vai svārki, jānobildējas, jāpublicē bilde portālā Facebook. Un Dace tā dara. Vēl joprojām.

Trīsdesmit dienām tērpus atradišu!

“Tieši 1. jūnijā, pēc pavasara *bikšu perioda*, teicu sev, - sākusies vasara, un uzvilku kleitu, ko nesen biju uzšuvusi. Tajā dienā saņēmu komplimentus, kas mani, protams, iepriecināja. Labi, ka māsa pastāstīja par šāda konkursa esamību, kuru pati kaut kā biju palaidusi garām. Uzreiz radās doma, - jāpiedalās! Kleitas un svārki ir pelnījuši, ka tos izved cilvēkos! Citādi visu mūžu tiem skapī *tupēt* nudien nav to īstais uzdevums. Nodomāju, ka 30 dienām savā skapī tērpus atradišu,” saka Dace. Viņa uzskata, ka sievišķība vai nu ir, vai nav. Katrs tērpis sievietēm liek justies citādi, un arī mēs pašas esam dažādas. Dace mulst pie jautājuma par greznām kleitām atzīstot, ka ļoti greznas viņai ne tik ļoti patīk, bet... “Kaut gan citām sievietēm mugurā arī greznām kleitām nav ne vainas. Man patīk

Dace Teilāne dziedā Jāņu pļavā “Strautēnos”.

Viņa ir pārliecināta, ka sievietēm kleitas jānēsā ne tikai vasarā, bet visu gadu. “Turklāt kleitu var un vajag vilkt visur! Protams, kalnos kāpjot diez vai būs ērti, bet mēs taču nerunājam par specifiskiem gadījumiem un darbiem, vai ne?” pārjautā Dace piebilstot, ka pašai vairāk patīk klasiskais stils, tomēr viss atkarīgs no noskaņojuma.

visādas - gan garas, gan īsas, gan platas, gan pieguļošas. Viss atkarīgs no izjūtām, garastāvokļa, arī situācijas. Man ļoti patīk BOHO* stils,” piebilst Dace

Uzšuj astoņas kleitas

Pagājušajā rudenī Dace sapirka audumus un pa ziemu sašuva astoņas kleitas. “Kamēr šuvu, garastāvoklis un sajūtas mainījās. Beigās rezultāts iznāca pavisam atšķirīgs no tā, kā jutos idejas realizācijas sākumā,” pārdomās dalās Dace. Uz jautājumu, ko vilks mugurā, ja uzvarēs un būs jādodas uz televīziju, Dace atbild, ka tērpis noteikti būs neparasts, ko pati tā vienkārši nenopirktu. Tas būs “kaut kas kvalitatīvi ilgspēlējoss - dežūrvariants visiem dzīves gadījumiem”. Viņa uzskata, ka skaistas ir visas krāsas. “Te jau citas lietas *nostrādā*, jāskatās, kas par audumu - vilna, zīds, kokvilna, auduma faktūra, raksts, apdruka... Dažkārt, ieraugot kādu audumu, fantāzijas redzu gatavu tērpū un tikai tad iedomājos, ka šāds tonis vai krāsa varbūt nemaz nav mans,” domā Dace.

Lai nespiež, neberž un nespīd cauri

Viņa ir arī pasākumu (un ne tikai!) fotogrāfe, tādēļ jānoskaidro, kā jāģērbjas fotogrāfam, kurš iziet publikas priekšā. “Fotogrāfe kleitā? Protams, var strādāt! Tikai tērpam jābūt neuzkritošam, lai pasākuma dalībnieki, skatītāji uzmanību neveltītu fotogrāfes aplūkošanai, jāģērbjas arī atbilstoši pasākuma tēmai. Piemēram, fotografējot kāzas, par līgavu skaistāka un spilgtāka tak' nedrīkst būt! Un noteikti tērpam jābūt ērtam - tas ir obligāti! Lai nav jāknosās un jāsatraucas, ka kaut kas kaut kur spiež, berž, spīd cauri vai lien ārā!” smeļoties stāsta Dace Teilāne.

**Bārkstis, krāsas, ziedu raksti, tas viss veido boho stilu, kas svin savu modes uzvaras gājieni – septiņdesmito gadu atdzimšanu! Šī laika stils ir elegants un sievišķīgs, visa pamatā valda bohēmisks šiks.*

Kronis galvā - burvībai un maģijai!

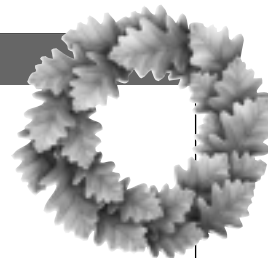
Stiliste INGUNA LUIKA no Gulbenes, kura skaistumkopšanu brauc mācīt uz Balvu Profesionālo un vispārīzglītojošo vidusskolu, par visiem procentiem balso par kleitām. “Sieviete ir kā puķe. Kā puķei ir lapiņas, tā sievietei ir kleitas. Sievietēm ir jārotājas. Kad mācījos par stilisti, pasniedzēja teica, - kad sieviete pārstāj rotāties, viņai ir kaut kas noticis. Sievišķību

apliecina rotāšanās, jo tas ir mūsu dabā. Uzziedam tad, kad rotājamies,” uzskata Inguna. Viņa iesaka Līgo svētkos ģērbt kleitas, taču ir reāla - laika apstākļus grūti prognozēt. “Jāņu vakaram izvēlos skaistu, garu kleitu. Bet... mīļās dāmas! Esam radošas! Zem kleitas mierīgi var pavilkt legingus. Vēsā laikā būs siltāk. Bet, ja dosieties meklēt papardes ziedu, tos var arī novilkt, vai ne?” šķelmīgi piebilst stiliste. Mode šai vasarai piedāvā visas spilgtās krāsas - koši zaļš, spilgti zils, rozā. Un vainags - tas ir sievietes kronis! “Manā dzimtā sievietes gadu gadiem Līgo svētkos pin un galvā liek vainagus. Ir viena diena gadā, kad mums galvā oficiāli drīkst būt kronis - vainags, kurā jāiepin visas jāņuzāles. Tad mēs kļūstam mazliet kā karalienes - iztaisnojām muguras, smaidām. Ziedu vainags - tā ir burvība un maģija! Pinam kroņus pašas!” aicina Inguna.

Ticēt vai nē?

No trejdeviņiem ziediem jānopin vainags, jāiebāž azotē un visu dienu jāglabā. Vakarā kārtīgi jāizdejojas. Ejot gulēt, vainags jāliek pagalvī. Tad sapnī varēs redzēt, kas notiks nākotnē.

Ticējumos slēpjas liela dzīves gudrība!

ZITA MEŽALE, Briežu ciema pagasta kultūras dzīves vadītāja:

-Ticējumus patīk izlasīt. Daudzus tradicionālos zinu no galvas, jo gadskārtu svētku pasākumos tie ir labs materiāls - esmu izmantojusi un likusi citiem pildīt, un līdz ar to arī pati līdzīdāriju. Ticējumos ir liela gudrība, un daudziem pilnīgi nopietni

var arī ticēt. Nu kaut vai, - ja no rīta muti rasā nomazgāsi, ilgi jauns un skaists būsī. Bet loģiski, - jauni un skaisti ir tie, kuri ir darbīgi, agri ceļas, muti mazgā un tie, kuri no rīta pēc svētkiem spēj agri piecelties, viņiem nav bijusi ļoti smaga Jāņu nakts. Ja ne pārāk jauna meita vainagu tik pēc piektā vai sestā piegājiena kokā uzmet, tad taču viņa no ādas ārā līdīs un mēģinās brūtģanu dabūt!

Godīgi jāatzīstas, pavisam tradicionālu ticējumu, proti, lekšanu pāri ugunskuram, neesmu mēģinājusi. Sportiste esmu pašvaka, nav gribējies ievēties ugunskurā, bet laikam būs jāpamēģina! Tā kā šogad publiska ugunskura pie tautas nama diemžēl nebūs, mājās vismaz pār maziņu jāpamēģina pārlēkt. Plika neesmu rasā vērtējusies, bet slapja līdz ausīm pa rasu esmu bridusi. Pārējie, tradicionālie ticējumi ir izmēģināti. Piemēram, par peldi, pirti iešanu, par jāņuzāju spēku, - tiem var ticēt droši!

Senie latvieši pirti esot gājuši kopā - gan sievietes, gan vīrieši. Pēc kristietības ienākšanas tas gājis mazumā. Kā darīt

tagad? Precētiem pāriem un tiem, kuri sevi par tādiem uzskata vai domā, ka nākotnē tādi būs, - obligāti! Ar draugiem, kaimiņiem un paziņām tomēr labāk nē! Kas par daudz, tas par skādi pat Jāņu vakarā!

Patīk izlasīt arī jaunmodīgos ticējumus. Brīnos, cik cilvēki talantīgi un ko tikai neizdomā! Reizēm arī ar samaitātu fantāziju (bet samaitātu - tas nenozīmē neko sliktu). Te es domāju, kā parastus ticējumus dažiem izdodas pārvērst par erotiskiem, piemēram, ja puisis, Jāņu alus mucu no zemes ceļot, uzmin uz sava vīrieša lepnuma, tad Jāņu naktī pie meitām nav ko darīt... Atliek vien pasmieties un nobrinīties, - vai pēc savas pieredzes kāds izdomājis?!

Jaunatne tagad mazāk dzied, taču dziedāšana ir saistīta ar seno auglības rituālu, un tas ir izskaidrojams arī medicīniski. Dziedot trenējas diafragma, līdz ar to asinis labāk plūst pa visi ķermeņi, īpaši uz reproduktīvajiem orgāniem. Dziedot uzlabojas garastāvoklis, īpaši, ja dzied nerātās dainas.

Tāpēc jaunatne, un ne tikai, - uz priekšu! Ticējumus jau var izdomāt arī katrs pats. Izdomā, izpildi, tici, pieliec darbību, lai tas piepildītos, un būs!

Ja analizē augstākminēto ticējumu, tad man ir trīs atziņas: * Vainagus esmu pinusi, bet vai varētu visu dienu to saglabāt azotē? Diez vai... Nevarētu nostaigāt tā, ka rokas neiet pa gaisu, mēdzu daudz žestikulēt!

* Dejojot - jā, tas man patīk! Ar dejošanu ir tas pats, kas ar dziedāšanu, - asinsrite uzlabojas. Manuprāt, tai ir vēl labāks efekts nekā dziedāšanai.

* Pagalvī vainagu neesmu likusi, pie gultas kārusi gan! Vai esmu ko sapnī redzējusi? Neatceros... Sapņiem īsti neticu, tos vajag tulkot tā, kā pašam izdevīgi.

līderes gēnu

“Mediju atbalsta
fonda ieguldījums no
Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem”

MAF
Mediju atbalsta fonds

Kā muzicēšana paaudžu paaudzēs ietekmē kultūras procesus? Vai šis mantojums jā saglabā un jānodod tālāk?

DAIGA spriež, - ja muzicēšanu viena paaudze nemantotu no otras, tad tā nesaglabātos cauri gadu simtiem. Īpaši jau tas sakāms par latviešu tautas muzicēšanas un dziedāšanas tradīcijām. Tās krājas un krājas. Tautas mūzikai nav likumu. Tā iet savu ceļu. “Bērniem tautasdziesmas vienmēr patikušas un patīk. Tagad, kad dārziņā sākam gatavoties Līgo svētkiem, pašai tas... līgo, līgo! šķiet nedaudz nodrillēts, bet mazie lūdzas, - nu palīgosim vēl mazliet, nu vēl mazliet. Tautasdziesma sirsniņai pielīp, jo nav sarežģīta. Jāņos ņemu akordeonu, puķu pušķi, lieku galvā vainagu, un viss notiek. Ne velti mēdz teikt: “Visu gadu dziesmas krāju, Jāņu dienu gaidīdama.” No Tilžas daudz bērnu brauc uz mūzikas skolu. Kas šo skolu beidz, tiem jau arī tā mūzika paliek sirsniņā,” secina Daiga.

Kad viņa savulaik apciemoja vectēvu un vecmammu, abi vienmēr aicināja uzdziedāt un uzspēlēt. Mazmeita brauca ar viņiem kopā godos muzicēt. Daigas mamma Regīna, būdama mūzikas skolotāja, gribēja savus bērnus pa mūzikas līniju izskolot. Tāpat arī Daiga savējos. Regīna saprata, ka meita var muzicēt, jo jau maza pa māju dziedāja: “*Klipu, klapu kaimiņ Janka ar tām koka tupelēm.*” Arī tagad Daiga savu dzīvi nevar iedomāties bez mūzikas. “Tagad mūsu dzīvē, arī mūzikā, ienākušas palīgierīces, kas palīdz gan mūziku, gan dziesmas ierakstīt un saglabāt, bet atliek tikai nodzist elektrībai, lai atkal nāktos atgriezties pie senču metodēm vienkārši dziedāt! Nav nekā skaistāka par cilvēka balsi,” secina Daiga.

KATRĪNA uzskata: “Kurš iekodis kultūras riecienā, tas kultūrā nav jāvelk iekšā. Man patīk iepazīt citas kultūras, ne tikai Latvijas. Interesē, ka kultūras var apvienot, ka nevajag būt tikai vienam vai otram. Man patīk latviešu kultūra, - latviešu tautasdziesmas ir ļoti skaistas, latgaliešu tautasdziesmas ir skaistas. Tur ir daudz dzīvesziņas iekšā! Taču es arī gribētu, lai mums attīstās un aizvien populārāka kļūst latviešu oriģināl-mūzika, lai vairāk dzejas tekstus apvienotu ar mūziku. Lai mums aiziet tautās arī neakadēmiskā mūzika, ne tikai folkloras mūzika.”

Latvijā ir daudzi jauni, daudzsolīši mākslinieki, kas no saviem vecākiem mantojuši muzicēšanas prasmes. Talantīgu mūziķu bērni sāk muzicēt arī paši. Tas priecē!

Laukos, protams, cilvēkiem šo iespēju ir mazāk. Laukos ne tikai mazāk paliek cilvēku, bet mazākas ir arī izveles iespējas. “Rīgā iespējas ir milzīgas. Ir tik daudz koru, ansambļu. Ņem, kuru gribi! Man pazīstami ir ne tikai mūziķi, bet arī jaunieši, kuriem vienkārši interesē mūzika. Viņiem gribas iet uz tādiem kolektīviem, kur ir vairāk ambīciju, kur var kaut kur aizbraukt, kur augstāks līmenis, kur vairāk izaicinājumu. Rīgā un tās apkārtnē ir vairāki jauniešu kori. Galvaspilsētā kori ir ļoti labā līmenī,” secina Katrīna.

Vēl vairāk viņa priecājas par tiem, kas to dara laukos. Šādi cilvēki laukos ir ļoti vajadzīgi! Būtībā viņi saglabā kultūru laukos, dod iespēju to pārmantot nākamajām paaudzēm. Piedaloties dažādās skatēs un ierindojoties augstās vietās, lauku cilvēki ar saviem kolektīviem pierāda, ka arī lauki var.

Jau mācoties Rīgā, arī Katrīna turpināja piedalīties lauku kultūras dzīves aktivitātēs. Sākumā palīdzēja tagadējam Tilžas sieviešu korim, kas iepriekš vēl bija jauktais koris. Dziedāja kori, piedalījās koru skatēs. Vienā koncertā pat nodirīģēja divas dziesmas. Liela atbildība! Dziedāja sieviešu ansambli “Rasa”, atbalstot to skatēs. Tad saikne ar ciema kultūras dzīvi uzturēta ciešāka. Tagad Katrīna brauc vienkārši ciemos pie ģimenes, jo ir aizņēmta savos darbos Rīgā.

Tomēr pērn viņa vienā kultūras pasākumā Tilžā piedalījās. Proti, režisores Ineses Daukstes izrādē “Breinuma līpa”, kur apcerēta Tilžas pagātne, tagadne un nākotne. Izrāde beidzās ar atklātu jautājumu: vai Tilžai ir nākotne?! Vai būs labāk? Būtībā izrādē atspoguļota Tilžas cilvēku mentalitāte, purpināšana par to, ka nekas nenotiek, ka viss ir slikti. “Šajā izrādē piedalījās gan kā soliste, gan kā kora diriģente. Korim šajā izrādē bija sava loma. Kori dziedāja baznīcā, internātskolā. Kori tur ļoti aktīvi iesaistījās, un es kā soliste arī. Ar to es arī ļoti lepojos! Man bija prieks, ka šīs izrādes veidošanā piedalījās ļoti profesionāli cilvēki. Ļoti patīkami bija iepazīties un sadarboties ar komponistu Jēkabu Nīmani. Un ar režisoriem un ideju autoriem, ka atbrauca uz mazo Tilžu un kaut kā gribēja tai pievērst uzmanību. Man kā Tilžā dzimušai meitenei ļoti patīka šajā pasākumā piedalīties. Bija interesanti! Tā bija ļoti vērtīga pieredze,” secina Katrīna.

REGĪNA atzīst: “Muzicēšana ģimenē ietekmē ļoti stipri. Manā dzimtā no mana tēva un manas mātes puses dziedāja visi.

Dziedāja arī tēvs un māte. Manai mammai bija trīs brāļi. Kad viņi dziedāja, es sapratu, ka viņi dzied skaisti un daudz balsīgi. Tēvs bija vijolnieks, mamma spēlēja cītaru. Tēvam bija absolūtā dzirde. Ar viņiem kopā tika spēlēts daudz godos. Es, tāda neliela meitene, biju bundziniece. Kas tur ko mācīja! Ieklausies tikai, kā dzied un spēlēja pārējie, un uz priekšu. Vēlāk arī savus bērnus - dēlu un meitu - virzīju pa mūzikas ceļu, un mazbērnus arī. Meita Daiga ar mūziku saistīta visu dzīvi. Mazmeitu Lauru virzīju uz vijoles klasi, jo man ļoti patika vijole, bet viņa tomēr izvēlējās citu ceļu. Arī pārējie mazbērni mūzikā bija klātesoši. Skolā man ļoti patika strādāt ar bērnu koriem. Kādu laiku man, šķiet, dzīvā muzicēšana it kā bija pieklususi, jo virsroku sāka ņemt elektroniskā mūzika, bet tā sāk atjaunoties. Notiek muzikantu saieti. Muzikanti brauc ciemos viens pie otra. Arī mēs Lazdukalnā esam nodibinājuši savu kapelu. Rugāju novads mums palīdzēja iegādāties cītaru. Viss notiek!”

Foto - no personīgā arhīva

Dziesmu svētkos. Daiga piedalījās daudzos Dziesmu un deju svētkos. Viņas ikdienā cieši saistīta gan ar dziesmu, gan mūziku. “Es savu dzīvi nevaru iedomāties savādāku,” viņa saka.

Māte ar meitām. Daigai Jēkabsonai ir četri bērni, trīs no tām - meitas, kurām Dievs dāvājis savu skaistāko instrumentu - skanīgu balsi. “Mani dārgumi,” tā par savām meitām saka Daiga.

Foto - no personīgā arhīva

Koncertzālē “Gors”. Laura Jēkabsons (vidū) ar savām “Latvian Voices” dziedātājam ir uzstājusies Latgales koncertzālē “Gors” Rēzeknē. Koncertu apmeklēja arī Lauras vecmamma Regīna un mamma Daiga.

Foto - no personīgā arhīva

Latvijas Diplomātiskais koris. Latvijas simtgades gadā Diplomātiskais koris bija klātesošs savos pirmajos Dziesmu un deju svētkos, kuros tiesības piedalīties ieguva diriģentes Katrīnas Jēkabsones vadībā.

Foto - no personīgā arhīva

Ne gadu bez Līgo. Regīnai Čudarānei par Līgo svētkiem ir skaistas atmiņas. Arī šogad etnogrāfiskā ansambļa sievas, ievērojot valstī noteiktos ierobežojumus, līgos pie Līgas Lazdukalnā, kas ir viena no ansambļa dalībniecēm.

* Par publikāciju “Dots devējam atdodas” saturu atbild SIA “Balvu Vaduguns”.
Sagatavoja I.Zinkovska

Eksāmenu un izlaidumu laiks

Uzšuj un demonstrē romantiskas kleitas

Zinaida Logina

Balvu Profesionālajā un vispārīgglītojošajā vidusskolā šogad būs pavisam seši izlaidumi. Vienam no tiem gatavojas arī programmas “Šūto izstrādājumu ražošanas tehnoloģija ar kvalifikāciju - tērpu stila speciālists” audzēknes, kurām šonedēļ bija eksāmens.

Skolotāja Anita Matule-Bordāne jauniešiem vēl ierāda pēdējos soļus, kā skaistāk tērpu demonstrēt komisijai, un mazā modes skate var sākties. Trīs 4.šuvēju - tērpu stila speciālistu kursa audzēknes pirms tam izturēja teorētisko pārbaudi, tad katru tērpa vīlīti, mezglu vai podziņu apskatīja profesionālas šuvējas Jevģēnija Raklinska un Līvija Ribkinska. *Meikapu* vērtēja stiliste Inguna Luika, bet noslēgumā komisija, kurā bija arī skolas direktore Bīrta Vizule un vietiece profesionālās izglītības jomā Inga Kaļva, redzēja jauniešu paveiktā koptēlu. Viņās konkrētām klientēm bija šuvušas kleitas.

Foto - Z.Logina

Foto - Z.Logina

Foto - Z.Logina

Romantiskāk un kičīgāk! Šuvēja Laura Circene ar savu modeli Sintiju atzina, ka kleitas - tas ir ļoti sievišķīgi. “Kleita izceļ sievietes figūru, tas ir romantiskāk un kičīgāk! Es pieturējos pie klasiskā stila, jo tas vienmēr būs modē,” uzskata Laura. Savukārt Sintiju kleitas *neuzrunā*. “Demonstrēt šo koši dzelteno kleitu man bija liels izaicinājums. Taču lai vai kā, Jāņos priekšroku došu kleitai!” saka Sintija.

Jāņos - kleitās. Šuvēja Elīna Uvārova no Alūksnes novada svinīgajos pasākumos labprātāk izvēlas ģērbt kleitas, tikai ar vienu piebildi - jāskatās, kādi ir laika apstākļi. Zirga mugurā? Kāpēc nē! Būtu kā filmās - jāģērbjas romantiskāk! Modelei Dinijai ļoti piestāv Elīnas šūtā rozā kleitiņa. “Es pateicu tikai ideju, un Elīna to realizēja. Kleitiņu uzģērbšu Jāņos. Ja līs, līdīšu zem lietussarga,” priecīgi saka Dinija. Jaunietes sevi iztēlojas garās kleitās pie jūras - tas būtu tik romantiski!

Kleitu uzģērbs izlaidumā. Šuvēja Solveiga Rudzite saka, ka viņas kliente izvēlējās šūt skaistu un romantisku izlaiduma kleitu. Modele Ksenija piekritoši māj ar galvu un priecājas, ka kleita tik tiešām labi piegulst augumam un izskatās svinīgi. To viņa uzģērbs Balvu Profesionālās un vispārīgglītojošās vidusskolas 12.klases izlaidumā. “Kleitas man ļoti mīļas. Patiesībā man patīk tumšas krāsas apģērbi, bet šo gaišo toni izvēlējos tāpēc, ka izlaidums - tās ir tādas kā atvadas no bērnības,” saka Ksenija. Jāņu naktī abas jaunietes dos priekšroku kleitām.

Ticēt vai nē?

*Jāņu naktī zemē ierakta nauda mežā
Naudu projām nest nedrīkst kaltējoties.*

JĀNIS ZILVERS, Dabas aizsardzības pārvaldes, valsts vides vecākais inspektors, dabas fotogrāfs:

-Man teiciens “Jāņu naktī zemē ierakta nauda mežā kaltējoties” asociējas ar Jāņu rīta agrumu, bet vēl pietiekami lielu tumsu, kad, pāri pļavām brienot uz meža malu, visas kājas ir slapjas, no rasas aplīpušas ar pļavas augiem. Kad galva reibst no pļavas un meža smaržu mijiedarbības. Kad kopā ar vienaudžiem ir slepens uzdevums, par kuru nedrīkst stāstīt. Tad, ejot cauri pļavām un mežiem, var sastapt jāņtārpiņus jeb spīdvaboles. Parasti maziem bērniem, arī man bērnībā, raisīja lielu izbrīnu šo vaboļu unikālā spēja spīdēt. Un patiesi, tēvs, zinot šo seno teicienu, varēja man iestāstīt, ka tā ir nauda, kura izlikta žāvēties. Svarīgākais varbūt šajā visā nebija tā nauda, bet pats process, iemesls izzināt, dzinulis pēc piedzīvojuma. Protams, mazam ģiparam bija liela neizpratne, kā tas iespējams, ka no rīta atrastās bagātības ir izzudušas. Šis ticējums ir lielisks veids, kā raisīt interesi mazos bērnos iepazīt un izzināt dabas procesus. Meklējot naudu, arī šogad gribu sniegt padomu, kuru arī man vecāki deva. Naudu prom no atrastās vietas nest nedrīkst, jo jūs jau saprotat, ka jāņtārpiņi nebūs priecīgi par murcīšanu rokās. Izbaudām dabu un dzinuli atklāt, bet atceramies, ka dabā mēs esam tikai viesi.

Re, kā

Kāpēc tik pavirši pļauj?

Maruta Sprudzāne

Šonedēļ redakcija uzklusēja sūdzības par sliktu darbu Medņevas pagastā. Proti, ceļmalas applautas pa roku galam – daudzviet atstāta gara zāle, pļāvums nelīdzens, bet pirms ceļa zīmēm abās pusēs divu vai pat trīs metru garuma zāle pavisam nepļauta. Tas vērojams, braucot uz Aizpurvi un Lodumu.

Kas dara šo darbu,- jautājām Medņevas pagasta pārvaldniekam JURIM PRANCĀNAM. Viņš paskaidroja, ka pēc Viļakas novada domes rīkotā iepirkuma tiesības sniegt šādu pakalpojumu ieguvusi SIA “Liepas Z”. J.Prancāns piekrita, ka darbs veikts nekvalitatīvi, un atcerējās, ka iepriekš ceļmalas pagastā applāvis vietējais cilvēks ar parastu tehniku, un viņam tas izdevies ļoti skaisti. Pārvaldnieks redakciju informēja, ka viņš sazinājies ar SIA “Liepas Z” vadītāju Edvīnu Dilli, un sarunas rezultātā solīts, ka ceļmalas Medņevas pagastā applaus vēlreiz. Esot bijušas tehniska rakstura problēmas.

Jācer, ka darbu turpmāk padarīs godam un pagasta iedzīvotājiem nenāksies pārdzīvot par tik paviršu ceļmalu applaušanu, kādu redzēja 16.jūnijā.

Foto - M.Sprudzāne

Negaisa postījumi

Zibens iesper vairākās ēkās

Aizvadītajā nedēļā, naktī no 11. uz 12.jūniju, kad Latgalē plosījās spēcīgs negaiss, Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) saņēma vairākus izsaukumus par zibens nodarītajiem postījumiem. Tostarp zibens spēriena rezultātā bija aizdegusies dzīvojamā māja Kubulu pagastā.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Balvu daļas ugunsdzēsēji plkst. 3.49 saņēma izsaukumu uz Balvu novada Kubulu pagasta Robežniekiem, kur zibens spēriena rezultātā dega dzīvojamā māja 100m² platībā. Plkst. 5.35 ugunsgrēku izdevās lokalizēt. Par laimi, māja izrādījās neapdzīvota un ugunsgrēkā neviens cilvēks necieta.

No 11.jūnija plkst. 6.30 līdz 12.jūnija plkst. 6.30 Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Latgales reģiona brigāde saņēma 11 izsaukumus: piecus - uz ugunsgrēku dzēšanu, četrus - uz glābšanas darbiem, bet vēl divi bija maldinājumi.

Foto - no personīgā arhīva

Māja nebija apdzīvota. Pagājušajā nedēļā gandrīz katru dienu Latvijā plosījās negaisi. Kādā no tiem zibens iespēra mājā, kas atrodas Balvu novada Kubulu pagastā. Par laimi, šajā ugunsnelaimē necieta neviens cilvēks.

Nesakopti īpašumi

Visa laba Jāņu zāle....

Nesen sociālajā tīklā "Facebook" kāds bija ievietojis video ar lielu zalkti, kurš redzēts pilsētas centrā. Nav jābrīnās, ka šie rūpuļi te jūtas lieliski, jo šonedēļ vairākas teritorijas daudzdzīvokļu māju pagalmos joprojām nebija izpļautas. Bet varbūt zāle audzēta ar nolūku izmantot to vainagu pišanai Līgo vakarā?!

Iedzīvotāji ir neizpratnē, kāpēc pagalmā pie Baznīcas ielas 14.mājas, netālu no novada domes, zāle sniedzas jau teju līdz viduklim. Pašvaldības aģentūras "San-TEX" vadītājs ULDIS SPRUDZĀNS paskaidroja, - lai gan zāles pļaušanu pagalmos organizē p/a "San-TEX", tiek uzklautas mājas vecāko vēlmes, kad un cik bieži to darīt: "Reizēm viņi vēlas nedaudz *iepauzēt*, darīt to tieši pirms Jāņiem. Tas tādēļ, ka par pļaušanu ir jāmaksā no mājas uzkrājumiem. Taču reizēm tieši pirms Jāņiem mums sakrājas tik daudz darba, ka ar visu nespējam tikt galā." Savukārt Baznīcas ielas 14.nama pārvaldniece BIRUTA PUŠPURE paskaidroja, ka nenoplautā teritorija mājas pagalmā pieder apdrošināšanas firmai "BTA", kas izvietota šajā mājā. Agrāk "San - Tex" katru gadu maijā esot pagalmu izpļāvis un vēlāk vasarā darījis to reizi mēnesī, bet šogad pārvaldniecei nezināmu iemeslu dēļ tas nav izdarīts.

Sazinoties ar apdrošināšanas aģentūru "BTA", uzzinājām, ka šobrīd šim zemes gabalam ir cits īpašnieks. "BTA" apdrošināšanas administratīvā departamenta direktors EDIJS REINIS paskaidroja, ka reorganizācijas ceļā šis īpašums tika nodalīts, un tagad šī zeme vairs "BTA" apdrošināšanai nepieder. Savukārt jauno īpašnieku viņš esot informējis par pienākumu pļaut zāli.

Tā kā šī nav vienīgā vieta Balvos, kurā joprojām zāle aug griezdamās, ļaujot vairoties rūpuļiem, - šāda situācija vērojama arī pagalmā starp daudzdzīvokļu mājām Bērzpils ielās 46. un 50. - otrdienas rītā vērsāmies pašvaldības policijā. Balvu novada pašvaldības policijas priekšniece RITA KRAVALE, noskaidrojusi radušos situāciju un sazinājusies ar privāto zemes gabalu īpašniekiem, paskaidroja, ka saņēmusi no viņiem solījumu līdz Līgo svētkiem sakopt savas teritorijas: "Zemes gabala Bērzpils ielā īpašniekam bija salūzusi tehnika, bet viņš solīja, ka līdz svētkiem viss tiks nopļauts. Tāpat arī teritorijas pie mājas Baznīcas ielā 14 jaunie īpašnieki apņēmušies teritoriju nopļaut līdz Jāņiem."

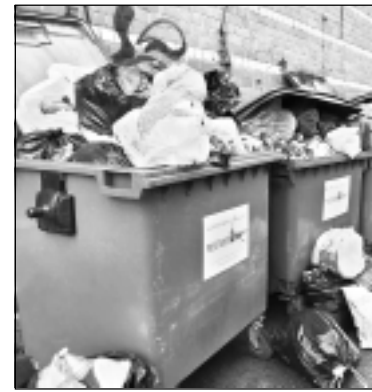

Foto - I.Tušinska

Lauku ainava pilsētas centrā. Vēl šīs nedēļas sākumā Baznīcas 14.nama iedzīvotāji varēja izbaudīt lauku dzīves jaukus, pastaigājoties pa pļavu un lasot puķītes savā pagalmā. Gods kam gods, jau trešdien plāvēji šajā pagalmā bija ķērušies pie darba.

Meklējam atbildi

Pilni konteineri

Šādi aizvadītā pirmdienā izskatījās atkritumu konteineri pie mājas Bērzpils ielā 50. Mājas iemītniece apgalvo, ka šāda aina vērojama bieži: "Esmu pati savām acīm redzējusi, ka automašīnā piebrauc cilvēki un izmet miskasti mūsu konteinerā."

Pārējie konteineri, kas izvietoti pie mājas dziļāk pagalmā, ir aizslēgti, tādēļ visi garābraucēji izmet savus atkritumus pie mums."

Mājas pārvaldnieks ARTJOMS VOIKA uzskata, ka abās viņa pārvaldītajās mājās ir pārāk liels dzīvokļu skaits, lai katram izsniegtu konteineru atslēgu: "Bērzpils ielas 50.namā ir 84 dzīvokļi, bet Bērzpils 44.mājā - 70 dzīvokļi. Pie katras mājas izvietoti vairāki konteineri, arī tie, kas domāti šķirotajiem atkritumiem. Nevaru pie visiem izsēdēt klāt." Iedzīvotāju sūdzības par atkritumu konteineriem mājas pārvaldnieks uzklausa bieži. Taču, viņaprāt, liela daļa vainas jāuzņemas pašiem iedzīvotājiem, kuri nevēlas paši iesaistīties problēmas risināšanā: "Iedzīvotāji paši varētu kaut dažus vakarus pasēdēt un pavaktēt pie konteineriem. Ja redz, ka atkritumus met kāds svešs, nofotografēt un zvanīt policijai, nevis man. Kamēr es atbraucu, tur vairs neviena nav. Ja pielikšu novērošanas kameras, atkal būs pretenzijas, - kas par to maksās, tas ir dārgi utt.! Mājas fasāde arī izskatās šausmīgi, bet iedzīvotāji nebalso par priekšlikumu to atjaunot. Viņiem nevajag. Te lielā mērā vainojama pašu iedzīvotāju attieksme. Runājot par pagājušajā nedēļas nogalē pārpildītajiem konteineriem, redzēju, ka kāds iedzīvotājs tīrīja savu pagrabu, tāpēc tur bija izmestas burkas un līdzīgi atkritumi. Uzskatu, ka mājas iedzīvotāji paši to dara. Svešie tagad baidās vest savus atkritumus, jo pašvaldības policija to vairāk kontrolē. Nav vairs tā, kā agrāk."

Informē VUGD

Sakārto ceļu pēc avārijas

2.jūnijā ugunsdzēsēji glābēji devās uz Brīvības ielu Balvos, kur pēc ceļu satiksmes negadījuma sakārtoja ceļu braucamo daļu.

Atbrīvo šahtā iesprūdušu putnu

6.jūnijā Balvos, Bērzpils ielas daudzdzīvokļu namā, ugunsdzēsēji glābēji atbrīvoja ventilācijas šahtā iesprūdušu putnu un palaida to brīvībā.

Palīdz nelaimē nonākušam traktoristam

9.jūnijā ugunsdzēsēju glābēju palīdzība bija nepieciešama Balvu novada Kubulu pagastā, kur cilvēkam kāja bija iesprūduši starp traktoru un piekabi. Cietušo atbrīvoja un nodeva Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta mediķiem.

Ticēt vai nē?

Piedāvā praksē pārbaudīt ticējumus

Tā kā Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) Latgales reģionālās brigādes Balvu daļas Viļakas posteņa komandierim kapteinim RAIVIM BONDARAM bija grūti spriest par šī ticējuma patiesumu, viņš piedāvāja vairākus citus, savā darba praksē pārbaudīt ticējumus: "**Visjautrākie jānubērnī** būs tie, kuri zina precīzas svinību vietas adresi,

prot piezvanīt 112 un bez minstināšanās izsaukt palīdzību, ja ligojot notikusi nelaime. Mazie jānubērnī parasti ir visjautrākie. Paturiet tos redzeslokā, un lustīga ligošana būs garantēta.

Visgardākais cienasts būs, ja grilu novieto uz stabilas virsmas pēc iespējas tālāk no būvēm un kokiem. Ja izmanto speciālu degšķidrumu, ceptā gaļa, un desiņas sanāk izteikti

sulīgas un gardas.

Vislabākās izklaides izdosies, ja uz pirti vai peldēties dodas skaidrā prātā, tad būs laba veselība un garš mūžs. Ja līgotāji gatavi lēkt pāri ugunskuram, raugiet, lai tie būtu vismaz 18 gadus veci, nevalkātu sintētisku un plandošu apģērbu un pirms izklaides nebūtu baudījuši kādu stiprāku dzērienu.

Visgaišākā jānuguns būs, ja uguni dedzina d r o š ā attālumā no būvēm, kokiem un liek tajā tikai malku, tad jānuguns izdodas īpaši gaiša un nes līgotājiem veiksmi. Lai jānuguns svētība paliktu svinību vietā, ugunskuram jāapliek apkārt akmeņi vai jāaprok zeme. Ugunskuram blakus nolikts spainis ar ūdeni veiksmi dubultos.

Viskrāšņākās jānuzāles - ja vēlies, lai jānuzālēm būtu burvju īpašības, tās jānodod lasīt kopā ar kādu līdzgaitnieku, kabatā liekot uzlādētu mobilo tālruni un ūdens pudeli."

Raivis Bondars un VUGD Latgales reģiona brigāde novēl katram līgotājam: "Esi drošs svētkos un ikdienā!"

